

על פולחן הסדר במחסנים

במשך למעלה מחצי־שנה חי הגדוד בתנאי שדה — בעת היותנו באימונים, ואח"כ במשימות מבצעיות בהציי־האי סיני. כשבועיים לאחר שחזרנו למחנה־הקבע של הגדוד, קיבלתי הודעה כי מפקד רם־מעלה יבוא לבקר את הגדוד במחנה. ההודעה הועברה לפלוגות, בתוספת הוראה לא לעשות „הצגות מיוחדות“ לכבוד ביקור זה. ביום ובשעה המיועדים הגיע המפקד הנכסף — ולתדהמתי הרבה ביקש קודם־כל לבקר במחסן של פלוגה מסוימת, שאת המ"פ שלה „חיבב“ מימים ימימה. בביקור זה גילה המפקד הגבוה שני ליקויים במחסן הפלוגה:

(א) המחסנאי לא הצליח (מרוב התרגשות) להציג בפניו את מחברת הנעליים הניתנות לתיקון (מחברת שהוצגה בטעות ע"י המחסנאי כמחברת־הנעליים הוטחה בכוח ע"י המבקר אל אחד הקירות);

(ב) המבקר גילה אלונקה שבורה במחסן, הטיחה על הארץ ולא היה מוכן לקבל שום הסברים מהמ"פ על כך שהאלונקה תוחלף רק בעוד ימים מספר בגלל מחסור באלונקות בגדוד.

בסיכום הביקור לא שבע המפקד־הבכיר נחת מהמחסן, אף שהיה מסודר למדי ומאורגן כהלכה. כנראה שרצה אורחנו שאנו נצחצח ונבריק את המחסנים כדי שייראו כבתי־מרקחת. קיבלתי את ה„מנה שהגיעה לי“ ועשיתי כל מאמץ לשלוט ברוחי. באותו ערב החלטתי להעלות בכתב את דעתי על פולחן־הסדר במחסנים; והריהן לפניכם, בכל הקיצור האפשרי...

בני־אדם, טבעם לחבב חפצים... ובני־אדם שהם אפסנאים בצבא, חיבה זו מפותחת אצלם אלף מונים. יחידה שהיא חייה, קיימת ופועלת — יש לה סיכויים די טובים לצבור במשך השנים הרבה אפסניה במחס־ניה. האפסנאים שוכחים לאט־לאט שתפקידם העיק־רי הוא לשרת את היחידה ומופיעה אצלם נטיה לראות בחיילים רק טרדנים, המפריעים להם לשמור את הסדר במחסנים ע"י דרישותיהם ה„בלתי צודקות“. וישנם לצערנו מפקדים — שהם על־פי הגוהל „חתור־מים על יחידת התחזוקה“ — המתחילים לראות את יחידתם כעין מחסנים גדולים ומסודרים להפליא...

אמנם, מחסנים המוקפים גם חיילים. בענין הגישה אל המחסנים חושבני שצריך כל מפקד־יחידה לנקוט בשלושת הכללים הבאים: —

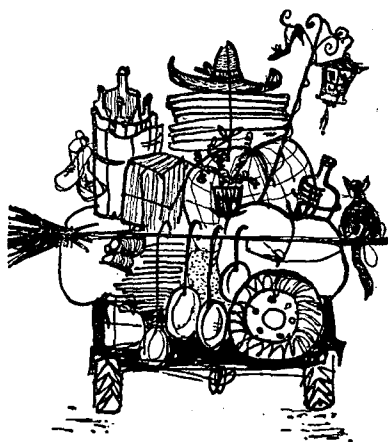
1. „זרוק את כל הצידוד העודף“. זוכר אני את מח־

אלא גם את הזכות המוסרית לתת הוראות מה לעשות בציד, בדיעה ברורה שהאחריות תיפול על ראשו בלבד. מובן מאליו שכל מפקד חייב להתעלות מעל היצרים המחסנאיים הקמעוניים ולהשתמש בכוחו ובי סמכותו לא רק כדי לשמור על הסדר באפסניה אלא גם, ובעיקר, כדי להשתמש בה שימוש רב ככל האפשר לתכלית העלאת כושרה הקרבי והארגוני של יחידתו.

קשה לו למפקד גבוה, הבא לביקור של יום או יומיים, לבדוק את רמת-האימונים של היחידה. את רוחה של היחידה ואת נכונותה הקרבית כמעט ולא יוכל מפקד גבוה לחוש אלא בשעת מבחן-המעשה. אולם אין דבר קל יותר בזמן שלום מאשר לבקר ביקורי-פיקוח ולבדוק ולפקח במחסנים. על-כן נוטים בזמן שלום רבים ממפקדינו לשים דגש מופרז על מראה המחסנים ועל ברקם החיצוני.

כולנו חושבים שמפקד יחידה חייב להטיל את עיקר משקלו בתחום אימון יחידתו וטיפול רוחה-הלוחמת. לכן, כל מפקד גבוה הנוהג לשים דגש רב-מדי על הברק והסדר החיצוני של המחסנים, מפנה באורח אבטומטי את מפקד-המשנה שלו מה-עיסוק בעיקר אל העיסוק בטפל. לכן צריך לצאת קול-קורא אל מפקדינו בכל הדרגים: —

אל תפייעו למפקדים, פיקודיכם, למנור עיני-כם במחסנים מכריקים ובסדר חיצוני! עודדו אותם לעסוק בעיקר, בהעלאת כושר-הקרב של יחידותיהם ובטיפול רוחן הלוחמת! עודדו למ-פקדי היחידות להחליף מהתסבך של "מחסני בית-מרקחת".

שיטה היעילה ביותר לצמצם את המחסנים ולהיפטר מהאפסניה העודפת היא, פשוט, לבצע תזוזה עם כל הגדוד — או עם הפלוגות בנפרד — פעם אחת מידי מספר שבועות, ולפחות אחת לחודש. את התזוזות יש לבצע בכל תנאי ובכל מצב שבו תימצא היחידה, אם היחידה נמצאת באימונים, יש להעבירה לעתים קרובות משטח-אימון אחד למשנהו, על-ידי החלפת שטח-אימונים בין פלוגות ובין גדודים. אם היחידה נמצאת בתעסוקה מבצעית, או בתפקידי אבטחה שונים, יש להחליף לעתים קרובות מאוד את החוליות, הכיתות, המחלקות והפלוגות, ולהעבירן ממקום אחד למשנהו (פעולה זו תמנע לא רק צבירת אפסניה אלא גם ירידת מתח).

משטר-תזוזות זה, שצריך להתבצע תמיד תוך שימוש באמצעי תובלה מועטים מאוד, מביא את המפקדים ואת האפסנאים שבכל הדרגים לידי כך שהם ממהרים להיפטר מכל הצידוד העודף, כדי להגיע לידי קלות-תנועה.

3. דאג שהמחסן ישירת את היחידה, ושלא ייהפך לבית-המקדש שלה! נעים מאוד לבקר ולחזות במחסן מסודר ומצוחצח, המבריק במי-סולר שנועדו לסנור עיניים. אך חיילים הבאים למחסן להחליף ציוד, לקבל תחמושת וכו' — בדרך הטבע שלא יוסיפו להגברת הסדר במחסן; ולמרות זאת יש להנך את האפסנאים לשרת את החיילים באהבה, אפילו אם פוגע הדבר במקצת בסדר שבמחסן. הסדר, אסור לו שישעבד את היחידה. יש לדאוג שיהיה סדר כזה שישירת את היחידה — ולא יכביד עליה. גם התזוזות הרבות אינן מסייעות לאפסנאים ולמחסנאים לשמור על הסדר והצחצוח במחסניהם. אך דוקא משום כך למדו המחסנאים בגדודנו לארגן מחסנים קטנים ויעילים בתנאי שדה. מחסנים ששיר-תו ביעילות טובה-למדי את החיילים ואת הגדוד, אם גם לא סינורו את עיני המבקרים.

* * *

קיים אצלנו ויכוח: האם נכון עושים אנו בהכריחנו את מפקדי היחידות "לחתום על יחידות התחזוקה" ולהיות אחראים אישית על שמירת הציוד והאפסניה. המפקדים ביחידות-לוחמות טוענים שחובת חתימה זו חייבת לחול על הקצינים-האפסנאים או על מפקדי פלוגות-המפקדה... ואנכי חושב שהמפקדים חייבים לחתום על יחידת-התחזוקה. חתימה זו מעניקה למ-פקד לא רק את החובה לשמור על הציוד והאפסניה